

Høringsvar på forslag til forskrift om utdanningsstøtte

Norske Fag og Friskolers Landsforbund (NFFL) mener det er positivt at det nå blir tatt en grundig gjennomgang av forskriften om utdanningsstøtte og at denne forskriften gjøres mer brukervennlig og at den ikke lengre gjelder for kun et skoleår/studieår av gangen, men gjelder inntil eventuelle endringer blir gjort. Siden det er 15 år siden en tilsvarende gjennomgang av forskriften, er det på tide å få gjort tilpasninger til dagens behov.

NFFL ønsker velkommen en endring i regelverket som følger anbefalingene fra NOU 2019:12 Lærekraftig utvikling og NOU 2018:13 Voksne i grunnskole- og videregående utdanning. Det er viktig å få støtteordninger som gir voksne mulighet for omskolering eller å bygge videre på sin kompetanse. I dagens samfunn er arbeidslivet stadig i omstilling og utdanningsmulighetene må tilpasses dette. I tillegg til dette, har voksne også i større grad enn mange unge, økonomiske forpliktelser å ta hensyn til når de vurderer å søke utdanning. Støtteordningene for skole og utdanning bør på en fleksibel måte legge til rette for å utvide og å bygge kompetanse gjennom arbeidslivet. NFFL gir sin fulle støtte til å gjøre støtteordningene mer fleksible og å legge til rette for deltidsutdanning, etterutdanning og kompetanseøkning gjennom et langt arbeidsliv.

Endringsforslagene listet opp nedenfor, vil vi kommentere mer inngående. Vi kommenterer ikke nærmere på forenkling i struktur og språk, men gir en generell støtte til denne revideringen som vil gjøre forskriften mer brukervennlig. De tre større endringene «avvikle krav om at søkeren må oppfylle særskilte opptakskrav i Norge for utdanninger i utlandet», «avvikle tap av rett til lån og stipend ved fravær og studiepermisjon» og «avvikle prinsipp om motregning ved uberettiget lån og stipend», kommenterer vi ikke utover at NFFL støtter endringene med begrunnelsene som er gitt i høringsnotatet.

Avvikle minimumskrav for deltidsutdanning

I dag må en deltidsutdanning være på minst 50 prosent for at studenten skal ha rett på lån og stipend. For mange som står i arbeid, vil det være aktuelt å ta deltidsutdanning i en prosentdel som er lavere enn 50 prosent. Samtidig vil det for mange være en stor økonomisk belastning å ta en slik deltidsutdanning uten noen form for støtte. Voksne som har stått i arbeid har ofte økonomiske forpliktelser og har minst like stort behov for utdanningsstøtte som fulltidsstudenter. Det er vanskelig å se gode argumenter for at en som tar en deltidsutdanning på for eksempel 40 prosent ved siden av jobb, ikke skal ha rett på noen form for støtte. NFFL støtter derfor å fjerne kravet om at en deltidsutdanning må være på minst 50 prosent for å kunne utløse rett til støtte.

Endre beregningsmåten ved deltidsutdanning

Til nå har lån og stipend vært tildelt i tre trinn avhengig av prosentandel av fulltidsutdanning. Det nye forslaget legger opp til at dette avvikles og at lån og stipend skal følge prosentandelen for

deltidsutdanningen. Det betyr at en som studerer 55 prosent, skal ha rett på 55 prosent støtte. NFFL har forståelse for denne endringen, men vil foreslå at støttesatsen ligger 10 prosent høyere enn prosenten for deltidsstudiet. Det vil bety at en som studerer 55 prosent, skal ha rett på 65 prosent støtte. NFFL foreslår dette fordi det kan være vanskelig å få kombinert deltidsstudier med en jobb som nøyaktig utfyller den prosentandelen man ikke studerer.

Heve aldersgrense for når lån kan bli redusert fra 45 til 50 år og for når lån må være betalt tilbake fra 65 til 70 år

NFFL gir full støtte til å heve aldersgrensene for når lån kan bli redusert og for når lån må være tilbakebetalt. Dette er i tråd med at levealderen øker og at arbeidslivet stadig er i omstilling. Med disse endringene vil de over 45 ha tilgang på bedre støtteordninger og de mellom 45 og 50 år vil ikke få redusert lånebeløpet på bakgrunn av alder.

Tilleggs lån

Det er veldig positivt om det blir mulig for å søke tilleggs lån for søkere over 30 år og søkere som er 18 år eller eldre med barn under 16 år. Som tidligere nevnt, har voksne i større grad enn unge, økonomiske forpliktelser som kan gjøre det vanskelig å prioritere en omskolering eller videreutdanning. Tapet av inntekt uten tilgang til andre støtteordninger, vil kunne være et stort hinder for å søke utdanning. NFFL mener imidlertid at det ikke bør være en lavere beløpsgrense for tilleggs lån for de som søker videregående opplæring sammenlignet med de som søker høyere utdanning. Det er viktig å gi støtte til at voksne kan fullføre videregående opplæring. Dessuten er det i tillegg en del yrkesfaglige løp som ikke er tilgjengelige som høyere utdanning. NFFL synes det er beklagelig at det ikke skal gis like gode støttebetingelser for disse løpene og ser heller ikke noen gode argumenter for dette.

Utvide antall satser for utstyrsstipend og øke stipend for dyrere yrkesfaglig utdanningsprogram

Det er avgjørende å ha tilstrekkelig gode stipendordninger for de yrkesfaglige utdanningsprogrammene. Om disse stipendene ikke er gode nok, betyr det at det enten må dekkes av den enkelte elev eller forringe kvaliteten på opplæringen ved at det ikke er økonomi ved skolene til å dekke det nødvendige utstyret. Begge deler kan bidra til at flere velger andre utdanningsløp. Hvis yrkesfaglig utdanning skal være et reelt utdanningsalternativ og hvis det er et mål å styrke disse fagene, må det på plass stipendordninger som dekker utstyret som er nødvendig. NFFL mener det er positivt at programrådene nå blir gjennomgått og at det blir en mer differensiert og målrettet støtteordning.

Foreldrestipend

NFFL ser det som positivt at det kommer på plass støtteordninger for de som blir foreldre i overgangsfasen mellom fullført utdanning og yrkeslivet. For de som får barn i denne overgangen, er det lett å falle mellom to stoler når det kommer til støtteordninger. NFFL er derfor positive til dette forslaget.